

Forslag til forespørgselsdebat om hvilke rettigheder og pligter der fremover bør være gældende for at unge ledige samt øvrige ledige kan modtage offentlig hjælp

(Medlemmer af Inatsisartut, Knud Kristiansen og Gerhardt Petersen)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie og Justitsvæsen)

1. behandling

Tak til Knud Kristiansen og Gerhardt Petersen for at rejse en væsentlig debat om rettigheder og pligter for særligt unge ledige.

Naalakkersuisut er opmærksom på, at en alt for stor gruppe unge forlader folkeskolen uden at komme videre i uddannelse eller beskæftigelse. Det udgør en stor udfordring for vores samfund og for de unge selv, som senere i livet vil få vanskeligt ved at finde fast fodfæste på arbejdsmarkedet og deltage i udviklingen og finansieringen af vores velfærdssamfund.

Bestemmelserne i Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp sonderer ikke mellem unge (over 18 år) og ældre borgere. I henhold til § 11 har modtagere af offentlig hjælp ret til at få udarbejdet en individuel handleplan, der løbende bliver revurderet og justeret. Handleplanen kan omfatte tilbud om personlig udvikling, misbrugsbehandling, opkvalificering, uddannelse og aktivering m.m. Imidlertid har kommunalbestyrelsen ikke pligt til at udarbejde en individuel handleplan til borgeren. Det vil blive taget op til ny vurdering og behandling i forbindelse med en revision af forordningen.

I henhold til § 2 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 4 af 15. marts 2007 om udbetaling af offentlig hjælp, handlingsplaner m.v. skal kommunalbestyrelsen oplyse ansøgere og modtagere af offentlig hjælp om deres ret til at få udarbejdet en individuel handlingsplan i samråd med kommunalbestyrelsen.

Naalakkersuisut forbereder en reform af Landstingsforordning om offentlig hjælp, hvor der vil være særligt fokus på unge ledige.

Initiativtagerne til forespørgselsdebatten spørger om årsagen til, at så mange unge er ledige, og hvad vi som familier og samfund kan gøre for at styrke de unges kompetencer og motivation. Der er uden tvivl flere kombinerede årsager til, at unge ikke kommer videre efter folkeskolen. I Naalakkersuisut's Uddannelsesplan II bliver vejledning og sproglige kompetencer bl.a. fremhævet som centrale indsatsområder. Også omsorgssvigt og mobning er problematikker, der kan nedsætte børns indlæringsevne, og som vi derfor er opmærksomme på at forebygge.

Ofte er det kombinationsproblematikker, der forhindrer borgere i at gennemføre en uddannelse og/eller komme i fast arbejde. Det er derfor vigtigt, at social, uddannelses- og arbejdsmarkedsområdet samarbejder tæt om at tilrettelægge individuelle støtteforløb. For socialt udfordrede borgere er familiecentre, familiekurser o.l. centrale støtteforanstaltninger.

Hvad angår familiens ansvar er det vigtigt at sende et tydeligt budskab om, at forældre må engagere sig i deres børns læring og skolegang. Familien er det vigtigste læringsmiljø for

børn helt op til teenageårene. Derfor må forældre være bevidste om, at de er en ressource, der kan gøre en stor forskel for deres børns læring – og dermed deres børns fremtidsmuligheder.

'Redegørelse om unge under 25 år, der hverken er uddannelses- eller arbejdsmarkedsparete' fra 2012 giver et billede af de udfordringer, vi står overfor i forhold til at realisere målet i Naalakkersuisut's Uddannelsesstrategi 2014 om, at 70 pct. af de, der afslutter folkeskolen i 2015, skal have en erhvervskompetencegivende uddannelse, inden de er fyldt 35 år.

I forlængelse af redegørelsen er der igangsat en række indsatser, som skal imødegå udfordringerne. Bl.a. er der i dag styrket fokus på klargøringsforløb, der skal sikre, at unge, som ikke er parate til at starte på en ungdomsuddannelse efter folkeskolen, modtager personlig og faglig støtte til at klare overgangen fra folkeskolen til en ungdomsuddannelse.

Naalakkersuisut ønsker desuden med sin kommende beskæftigelsesstrategi at hæve optaget af elever i Piareersarfiit mærkbart. Den styrkede indsats i Piareersarfiit vil særligt have fokus på de bogligt svage. Beskæftigelsesstrategien omfatter imidlertid også ikke-boglige forløb, jobtræning og personlig støtte til unge i Piareersarfiit.

På arbejdsmarkedsområdet er der blevet indført et matchgruppesystem. Matchgruppesystemet indordner registrerede arbejdssøgende i 3 grupper ud fra den enkeltes arbejdsmarkedsparethed og vurderer, om de reelt er til rådighed for arbejdsmarkedet. Formålet med matchgrupperne er at målrette beskæftigelsesindsatsen for borgere, der reelt kan varetage et job og sikre, at borgere der ikke kan varetage et job, får den fornødne støtte til at komme tilbage på arbejdsmarkedet.

I 2010 blev der på socialområdet udarbejdet et projekt om fattigdom, der skitserer en række indikatorer på fattigdom, bl.a. nævnes ungdomsarbejdsløshed og lavt uddannelsesniveau. De skitserede indikatorer stemmer overens med flere af Skatte- og Velfærdskommissionens beskrivelser af sociale- og uddannelsesmæssige udfordringer i samfundet.

En nøgleforudsætning i forhold til at give børn mulighed for at bryde den social arv og skabe et selvstændigt voksenliv er at give dem en god skolegang og uddannelse. Det har vi som samfund og som familier et fælles ansvar for at støtte op om. Derefter er det naturligvis vigtigt, at vi får skabt beskæftigelsesmuligheder i hele landet.

Med disse bemærkninger ønsker jeg jer en god debat.